

Φασουλής και Περικλέτος,
ο καθένας νέτος σκέτος.

Φ.—'Ως 'στη στιγμή που σου 'μιλεί το Φασουλή το στόμα,
ο μέγας ψευτοπόλεμος δεν έγινε ακόμα.

'Όμως ως 'πώ πώ έγινε και τοῦτος τέλος πάντων,
φρικτότερος και απ' αὐτὰς τὰς μάχας τῶν Γιγάντων,
που 'πολεμοῦσαν ἄλλοτε με τὸν ἀρχαῖο Κρόνο
καὶ νὰ τὸν ρίξουν ἤθελαν απ' τοῦρανοῦ τὸν θρόνο.
Χθὲς βράδυ τὰ μεσάνυχτα 'στὸν ὕπνο μου τὸν εἶδα,
κι' ὀλίγου δεῖν, βρὲ Περικλῆ, μου ἔστριβε ἡ βίβα.
Εἶχα διαβάσει, φίλε μου, 'στὰ φύλλα τῆς ἡμέρας
πὼς μέγας ψευτοπόλεμος θὰ γίνῃ δίχως σφαῖρας,
καὶ μόλις 'στὸ κρεβάτι μου ἐπῆγα νὰ πλαγιάσω,
εἶδα τὸν ψευτοπόλεμο κι' ἐπῆγα νὰ τὰ χάσω.

Π.—Βρὲ τί μου λές;...

Φ.— Μὰ τὸ Χριστό, ἀκόμη τώρα τρέμω...

ἤξεις ἀφήξεις, Περικλῆ, οὐ θνήξεις ἐν πολέμῳ.

'Εκεῖ 'στοὺς λόφους τοῦ Σταυροῦ μονάχος ἐκαθόμουν
καὶ τὴν ἀρχαίαν εὐκλειαν τοῦ ἔθνους ἐσκεπτόμουν,
ὁπότεν βλέπω, τζόγια μου, πέντ' ἔξη μοιραρχίας
με δύο ἡλεις ἱππικοῦ καὶ πυροβολαρχίας.

'Εφοδος, κράζουν μερικοί, καὶ τρέχουν ὁλοένα
ὡς δαίμονες; μανικκοὶ με ἔϊψη γυμνωμένα
κτυπάτε ὅλοι 'στὸ Σταυρό, καὶ πολεμοῦν με κρότον
ἐκεῖνοι ἐκ τῶν ἐμπροσθεν, οἱ ἄλλοι ἐκ τῶν νώτων,
ὁ ἓνας τρέχει απ' ἐδῶ πού λές πὼς τοῦχουν νέφτι,
ὁ ἄλλος πάλι τοῦμπαλιν απ' τῆς ἄλλοι τοῦ πέφτει,
ὁ ἓνας χάνει τὸ πλοῦ, ὁ ἄλλος τὸ σπαθί του,
ἐκεῖνος τὸ μουλάρι του με τὴν ἀποσκευή του,
ἐκεῖνος τὸ κανόνι του με ὅλαις του τῆς μπάλας,
καὶ γίνονται τρεχάματα καὶ συμφοραὶ μεγάλας,
καὶ ὅλοι χάνουν κάτι τι σὲ τοῦτον τὸν ἀγῶνα,
ὁ ἓνας τὴν σκελέα του κι' ὁ ἄλλος τὴν κορῶνα
ἀκρότητον δὲ χύνεται τῶν μαχητῶν τ' ἀσκέρι,
ὁ καθδάλάρης πλάνεται μετὰ τοῦ κανονιέρη,
ὁ κανονιέρης πλάνεται μετὰ τοῦ καθδάλάρη,
μετὰ τῶν δύο δὲ αὐτῶν παλεύουν οἱ φαντάραι,
τσακόνονται καὶ τῆς ἄλλοι μαζί με τὰ μουλάρια,
πέρνουν καὶ δίνουν ἡ κλωτσιαὶς με τέσσερις ποδάρια,
τὸ ἱππικὸν συγροῦεται με πυροβολαρχίαν,
ὕπασπιστῆς μ' ὑπασπιστὴν, λοχίας με λοχίαν,
οἱ στρατηγοὶ με στρατηγοὺς καὶ με ὑποστρατήγους,
καὶ οἱ ὀλίγοι με πολλοὺς καὶ οἱ πολλοὶ μ' ὀλίγους,
βαθμοὶ μαζί με τοὺς βαθμούς, γαλόνια με γαλόνια,
σπαθὰ μαζί με τὰ σπαθὰ, κανόνια με κανόνια,
ἀμπέχωνες μ' ἀμπέχωνες, τουφέκι με τουφέκι,
ὀδοῦζιον μ' ὀδοῦζιον, φουσέκι με φουσέκι,
καὶ ὅλ' ἀνακατεύονται καὶ γίνονται σαλάτα,
κι' ἐμαχεσάτην ἀναμίξ τὰ φλογερὰ φουσάτα
ὡς κύματ' ἀλλεπάλληλα ὀρμητικοῦ πελάγους,
καὶ βλέπω μέσ 'στὸν πόλεμο κωδωνοφόρους τράγους,
κι' ἀνάμεσα 'στὸν χαλασμό, 'στοὺς κτύπους, 'στὰ

[σπιρούνια,

ἀκούεται καὶ τὸ μπε μπε καὶ τῆς βοσκῆς κουδούνια.

Πέφτουν ἡ μπάλας σὰν βροχή, τὰ βόλια σὰν χαλάζι,
ἀλλὰ κανένα, Περικλῆ, τὸ κρέας δὲν πειράζει,
καὶ διὰ τοῦτο κάθουμαι εἰς τὸν Σταυρὸν ἡσύχως,
καὶ δὲν μοῦ κόβει τὴ χολὴ τῶν τουφεκιῶν ὁ ἥχος.
'Ω! πόσον τέτοιος πόλεμος, βρὲ Περικλῆ, μ' ἀρέσει!
εἰς τὸ πεδῖον τῆς τιμῆς κανέναν νὰ μὴν πέση,
κι' ἀφοῦ γὰρ διασκέδασι γενναίως πολεμήσουν,
εἰς τοὺς στρατῶνας ἀδελφεὶς καὶ σῶοι νὰ γυρίσουν.
Γιατὶ ὁ κόσμος, κύριε, ἀντὶ νὰ ζῇ μ' ἀγάπη,
διψᾷ γὰρ αἷμα πάντοτε καὶ πόλεμο χάσάπη;
Καὶ μήπως προτιμότερον δὲν εἶναι, ἀδελφέ μου,
ἀντὶ ἐνὸς ἀληθινοῦ κι' αἱματηροῦ πολέμου,
νὰ κάνουν ψευτοπόλεμο τὰ ἔθνη κάθε χρόνον;
γιατὶ ἐγώ, βρὲ μάτσα μου, τὸν ἄλλον νὰ σκοτώνω,
γιατὶ ὁ ἄλλος ἀνθρώπος ἐμᾶς νὰ ξεπαστρεύῃ,
κι' ἀποζημιῶσι γι' αὐτὸ κατόπιν νὰ γυρεύῃ;
Δὲν εἴμασθ' ὅλοι ἀδελφοὶ σ' αὐτὸν τὸν κυκεῶνα
πλασμένοι καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Πλάστου καὶ εἰκόνα;
Καὶ ὕστερα, βρὲ Περικλῆ, σκέψου καλὰ καὶ κρίνε...
κι' ὁ ἓνας κι' ἄλλος πόλεμος σὲ βεβαιῶ πὼς εἶναι,
ἀν καὶ ὑπάρχῃ μεταξὺ διαφορὰ μεγάλη...

'στὸν δεύτερον πολὺ συχνὰ γυρνᾷς χωρὶς κεφάλι,
'στὸν πρῶτον δὲ ἡ νικητὴς ἡ νικημένος ἐδύγῃς,
ἀκέραιος κι' ἀρτιμελὴς ἀπὸ τὴν μάχην φεύγεις.
Λοιπὸν θαρρῶ καλλίτερος ὁ δεύτερος πὼς εἶναι,
κι' ὡς πᾶνε εἰς τὸ διάβολο τοῦ ἄλλου αἱ μυρσίναι
ὁπότεν δὲ διαφορὰς λαοὶ καὶ κράτη ἔχουν,
'στὰ ἐπὶ καὶ 'στὸν πόλεμον ποτὲ νὰ μὴ προστρέχουν,
καὶ οὔτε νὰ 'ξοδεύονται γιὰ μυδραλιοδόλους,
ἀλλὰ νὰ στέλλουν ἐναλλάξ εἰρήνης ἀποστόλους,
ὁ ἓνας πρέσβυς 'στὰς Ἀύλας τοῦ ἄλλου νὰ κονεύῃ,
τὰς συμπαθείας τοῦ ἐνὸς ὁ ἄλλος νὰ γυρεύῃ,
καὶ οὔτω ν' ἀπαλλάσσονται πολέμου καὶ δαπάνης,
καθὼς τὸ κάνει δηλαδὴ κι' ὁ σῶφρων Δεληγιάννης.

Π.—Καὶ τὸν νεῖρό σου, μασκαρά, δὲν 'τέλειωζε ἀκόμα;

Φ.—'Ο βασιλεὺς ἐστέκετο με ἀνοικτὸ τὸ στόμα
μαζὶ με τὴν βασιλίσσαν καὶ με τοὺς διαδόχους,
κι' ἐκύτταζε τὰ τάγματα, τὰς μοίρας καὶ τοὺς λόχους,
κι' ὁ Δεληγιάννης δίπλα του τὰ πάντα τοῦ ἐξήγει
κι' εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν ἀφρόδως τὸν ὠδήγει,
ἐνθ' οἱ γδοῦποι κι' ὁ σεισμὸς τοῦ εὐκλεοῦς ἀγῶνος
ἀντήγει δίκην κερυνοῦ καὶ μέχρι Μαραθῶνος,
τῶν δὲ προγόνων αἱ σκιὰ ἐξῆλθον ἐκ τοῦ 'Αδου
κι' εἶδα νὰ τρέχῃ κι' ἡ σκιά τοῦ πάλαι Μιλτιάδου,
καὶ εἶδα τὸν Θεμιστοκλῆν με τὸν Εὐρυβιάδην,
τὸν Ἀρδανὸν καὶ Πρίαμον με τὸν 'Αλκιβιάδην,
τὸν Ξέρξην καὶ τὸν Αἰάντα μετὰ τοῦ 'Αχιμήδους,
Δαρειὸν καὶ Μαρδόνιον μετὰ τοῦ Διομήδους,
'Ελένην καὶ Μενέλαον, 'Απόλλωνα καὶ 'Αρην,
Λερναίαν 'Υδραν, Αἰακόν, Μινώταυρον καὶ Πάριν,
κι' ἐνθ' διήρχοντο αὐτοί, κατόπιν νὰ σου! ἄλλοι,
καὶ ἀκουσα τὸν Σολωμὸ ἀπὸ 'ψηλὰ νὰ φάλῃ:

«Στοῦ Σταυροῦ τὴν δλόμαυρη ράχη
περπατῶντας ἡ Δόξα μονάχη,
τῶν Ἑλλήνων κυττᾷ τὰ παιχνίδια
καὶ στεφάνι 'στὴν κόμη φορεῖ,
με Μαργέλου πλεγμένο γρασιῖδα
καὶ σταυροὺς τοῦ Ντελη-Θοδωρή.

Π.—Μὰ δὲν μ' ἀφίνεις, γάιδαρε, κι' ἐμένα νὰ 'μιλήσω;
ὄρε λοιπὸν καὶ απ' ἐμπρὸς καθὼς καὶ απ' ὀπίσω.